

Vårdval primärvård uppföljning januari-december 2021

Dnr 00123-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. Godkänna uppföljningsrapporten för Vårdval primärvård januari-december 2021.
2. Uppdra till regiondirektören att vidta åtgärder så att hälsocentralernas resultat förbättras framför allt på telefontillgänglighet, riskbedömning av levnadsvanor hos personer med psykisk ohälsa, läkemedelsgenomgångar och hälsosamtal.

Sammanfattning

Primärvården i Norrbotten drivs i både offentlig och privat regi inom ramen för det så kallade vårdvalet. I den beställning som Region Norrbotten gör till primärvården finns ett antal målsatta indikatorer. I ärendet redovisas resultatet för dessa indikatorer för januari-december 2021. Det finns avsevärda

brister i måluppfyllelsen. Flera av bristerna är en påverkan av pandemin, det är ändå inte acceptabelt att måluppfyllelsen är låg. Det är inte en jämlik vård avseende psykisk ohälsa och där det råder en stor variation i länet, vilken vård som kan erbjudas. Det behövs även insatser på området våld i nära relation som sannolikt korrelerar till ohälsa.

Ärendet

Bakgrund

I Norrbotten finns 29 hälsocentraler, av dessa drivs 24 i egen regi och fem hälsocentraler drivs av privata företag. I vårdval primärvård följs resultatet för verksamheten genom målsatta indikatorer. Nedan redovisas resultat för perioden januari-december 2021.

Uppföljning av målsatta indikatorer

Hälsosamtal

Norrbottens hälsosamtal har under perioden genomförts för ca 13 procent av länets 40-, 50- och 60-åringar. Det är en något lägre andel jämfört med 2021. Det är fjorton hälsocentraler som påbörjat arbetet med hälsosamtal vilket är en mer föregående år.

Barn- och mödrhälsovård

Fjorton av länets hälsocentraler når målet att 85 procent av nyförlösta fått

efterkontroll. Målet (75 procent) för hembesök hos familjer med nyfött barn nås av 11 hälsocentraler.

Telefontillgänglighet

Länssnittet för telefontillgänglighet under perioden är 81 procent vilket är något lägre än för 2020 (83 procent). Orsakerna till sämre tillgänglighet är framför allt relaterade till pandemin såsom ökad sjukfrånvaro/vård av barn, utlån av medarbetare samt ökat tryck på telefon på grund av pandemin. Det finns också strukturproblem på enstaka hälsocentraler.

Medicinsk bedömning inom tre dagar

Länssnittet för medicinsk bedömning inom tre dagar ligger på 91 vilket är sämre än förra året (93 procent). Det finns ingen skillnad mellan könen. Snittet för perioden varierar mellan hälsocentralerna där Bergnäsets hälsocentral har lägst genomsnitt med 70 procent och Piteå hälsocentral har högst genomsnittlig andel med 99 procent.

Levnadsvanearbete för personer med risk att utveckla hjärt-kärlsjukdom

Fjorton av länets hälsocentraler når målet att 70 procent av riskgruppen för att utveckla hjärt-kärlsjukdom har fått frågor om sina levnadsvanor. Det är totalt 68 procent av riskgruppen som tillfrågats, vilket är något högre jämfört med samma period förra året. Inom gruppen är det vanligare att män (51 procent) än kvinnor (44 procent) får samtal om levnadsvanor.

Levnadsvanearbete för personer med risk att utveckla psykisk ohälsa

Åtta hälsocentraler når målet att 60 procent av riskgruppen för att utveckla psykisk ohälsa har fått frågor om sina levnadsvanor. Totalt i länet har 63 procent av riskgruppen fått frågor om levnadsvanor, vilket är en ökning (53 procent) jämfört med förra året. Det finns ingen skillnad mellan hur stor andel kvinnor och män som tillfrågats.

Samtalsbehandling vid psykisk ohälsa

Under januari-december har 4193 kvinnor och 1827 män deltagit i någon form av samtalsbehandling, vilket är 476 personer färre än jämförbar period 2020. Det är stor variation i hur samtalsbehandling används vid länets hälsocentraler.

Vårdkontakter på distans

Samtliga hälsocentraler har använt video/webb för distanskonsultation eller behandling om än i olika omfattning. Totalt har 89 637 vårdkontakter på distans genomförts i primärvården under 2021. Det är sex procent av distanskontakterna som skett via video/webb, övriga 94 procent har skett via telefon eller brev. Av de som haft vårdkontakt på distans är 63 procent kvinnor och 37 procent män.

Digitala utomlänsvårdkontakter

Under 2021 har 28 378 digitala utomlänsvårdkontakter tagits via Internet. Det är en ökning jämfört förra året. Drygt två tredjedelar av digitala utomlänsvårdkontakter gjordes av kvinnor och knappt en tredjedel av män.

Våld i nära relation

Det är 7974 patienter som har tillfrågats om våld i nära relation under januari-december, vilket är något fler jämfört med samma period förra året. Av de som tillfrågats är 65 procent kvinnor och 34 procent män. Det är 1016 kvinnor och 284 män som uppgett tidigare eller aktuell våldsutsatthet, 32 barn har bevittnat våld.

Läkemedelsgenomgång

För läkemedelsgenomgång till personer 75 år eller äldre, med fem eller fler uthämtade läkemedel är målet att 50 procent av målgruppen ska ha haft en läkemedelsgenomgång senaste året. Länssnitt för läkemedelsgenomgång till målgruppen är 36 procent vilket är en ökning jämfört med 2020 (32 procent). Kvinnor och män har fått läkemedelsgenomgångar i samma omfattning. Sex hälsocentraler når målet vilket är en liten förbättring jämfört med i fjol då fem hälsocentraler nådde målet

Samordnad individuell plan SIP

Länets hälsocentraler har varit delaktiga i sammanlagt 1593 samordnade individuella planer under 2021. Det är i nivå med samma period förra året. I 77 procent av planerna har patienten deltagit i planeringen och i 77 procent av planerna finns fast vårdkontakt dokumenterad.

Filialer och servicepunkter

Åtta filialer och 11 servicepunkter har beviljats ersättning inom vårdvalet under 2021. Samtliga servicepunkter samt sju filialer är i drift, filialen i Harads startade som servicepunkt i september 2021. Under perioden har 3980 vårdkontakter skett vid länets filialer samt 1006 vårdkontakter vid servicepunkterna. Det är lika stor andel kvinnor som män som besökt filialerna men det är en större andel män som besökt länets servicepunkter.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Uppföljningen av indikatorerna visar att det finns stora skillnader mellan könen i hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet. Detta ska beaktas i primärvårdens jämställdhetsarbete.

Bilagor:

Vårdval primärvård uppföljning januari-december 2021

Vårdval primärvård resultatbilaga januari-december 2021

Årsberättelser för regiondrivna hälsocentraler och privata hälsocentraler 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Divisionschef division Nära